

כ"ב שבט - 30 שנה הסתלקות הרבנית הצדקנית

הצעת פעילות

רציונל:

בכ"ב שבט נציין 30 שנה להסתלקות הרבנית הצדקנית חיה מושקא. בפעילות שלנו נלך בעקבות הרבנית בכמה מן התחנות המרכזיות במסע חייה: ליובאוויטש, צרפת וניו יורק ונגיע לישראל - והחי יתן אל ליבו. בכל תחנה נאזין לקטע / סיפור הקשור אליה, מאותו מקום, ונלמד ממנו מסר לחיים שלנו.

מטרות

לימוד על דמות הרבנית חיה מושקא, תוך הפנמת ערכים הרלוונטיים לתלמידות.

יישולח מהרשת

- דף פעילות לצילום יוצאים בעקבות הרבנית'
- 4 קטעי שמע של הסיפורים
- 4 קטעי הסיפורים בטקסט [מצורף]
- 3 קטעי שמע הקלטות משפטים בשפות: רוסית, צרפתית, אנגלית
- גינגל בעקבות הרבנית מוקלט

הצעת פעילות

התלמידות מקבלות דף פעילות מלווה - "יוצאים בעקבות הרבנית".
הדף מחולק לארבע קטעים, כל קטע עוסק בתחנה אחרת מחיי הרבנית.

הפעילות בכל אחד מן הקטעים זהה:
התלמידות קוראות את כותרת הקטע ושם המקום בו נעסוק כעת, המורה שואלת את התלמידות מה הן יודעות על הקשר של המקום עם הרבנית (עפ"י ידע כללי)
המורה משמיעה משפט בשפה זרה (רוסית, צרפתית, אנגלית) - נספחי שמע) המשפט מופיע גם כתוב - בשפה הזרה באותיות עבריות.
התלמידות מתרגמות את המשפט לעברית בעזרת חברותיהן הדוברות את השפה. (בנות מכיתתן או מכיתות אחרות. זה המקום לתת במה ל"חוצנקות") - אפשר להתקשר לאמהות וכדו'. המשפט הזה, גזור מתוך קטע/סיפור על הרבנית.
המורה תשמיע לבנות את הקטע/הסיפור השלם (נספחי שמע) הסיפורים מופיעים גם בנספח להקראה עצמית.
לאחר שמיעת הקטע, יערך דיון בהנחיית המורה על השאלה המופיעה בדף, ביחס לקטע, העוסקת בהפנמת הערך העולה מן הקטע. התלמידות תכתובנה את תשובותיהן.
הקטע הרביעי, האחרון, עוסק ב"ארץ ישראל", בנו עצמנו. הדיון העולה ממנו הוא סביב "והחי יתן אל ליבו" - שם מתבקשות התלמידות להגיע להחלטה כתתית משותפת (סביב הנושאים המוצעים שם / או בתחום אחר).

חידון לסיכום

לאחר סיום העיסוק בדף הפעילות, יערך חידון שהתשובות עליו הן מא-ת.

א החודש בו חל יום הולדתה, וגם יום ההולדת של 'מבצע יום הולדת'! **אדר**

ב בבית הרבי הרי"צ היא גדלה, מה לו היא היתה? **בת**

ג כחסידה נאמנה, לכך היא שאפה וציפתה - **גאולה**

ד "הרבי והספרים שייכים לחסידים" היא אמרה, במה את קהל החסידים היא זיכתה? **דין נצח**

ה על שם רבנית דגולה היא נקראה, הסבתא של סבה הגדול (הרבי הרש"ב). אשת מי? **הצמח צדק**

ו שם התקיימה החתונה החשובה - **וורשא**

ז אל העול והמחויבות לכלל ישראל, היא התייחסה כאל... **זכות**

ח אלפי בנות נושאות את השם בגאווה **חיה מושקא**

ט נולדה בבית קדוש, ספוג... **טהרה**

י תאריך בעל משמעות נצחית שקישר את הרבי עם החסידים **יד כסלו**

כ יום ההסתלקות ויום קבלת החלטות טובות **כב שבט**

ל העיירה החסידית המעטירה, בה היא גדלה **ליובאוויטש**

מ השם המרמז על ניחוח בושם של מעשים טובים **מושקא**

נ שם אמה הרבנית, אשת הרבי הרי"צ **נחמה דינה**

ס בחודש הזה הגיעו לחוף מבטחים **סיון**

ע תכונה בולטת בהנהגתה, רחוקה עד מאד מגאווה. **ענוה**

פ בהשגחה פרטית, בית הנשיא, ברחוב "הנשיא". **פרזידנט**

צ בכל הליכותיה והנהגתה, ניכרה בה המידה היקרה. **צניעות**

ק נבחרה להצטרף לאביה למקום גלותו, לאן? **קוסטרומה**

ר לרבנית הצדקנית היא היתה נינה נאמנה. **רבקה**

ש שם משפחתה מהולדה ועד פטירתה **שניאורסון**

ת שנת פטירתה, מאז החלו פעולות רבות לעילוי נשמתה. **תשמח**

סיפור 1 ליובאוויטש - חינוך יהודי טהור

בשבת קודש, כ"ה אדר, בת נולדה לרבי יוסף יצחק, הרבי הריי"צ, נכדה לרבי הרש"ב, שהיה אז הרבי. הרבי הרש"ב היה אז בביקור במדינה אחרת. משם, הוא שלח מברק להולדת הנכדה:

"... הנני מברך אותך ברכת מזל טוב בעד קריאת שם נכדתנו בתכם תחי' אשר נקרא שמה בישראל חיה מושקא, יתן השם יתברך שתהיה באריכות ימים ושנים טובים ונעימים, ברוחניות וגשמיות. ותהיה אישה כשרה, אישה יראת השם באמת. ונקבל אנחנו כולנו מאיתה, רוב נחת ועונג. ברוחניות ובגשמיות."
בבית אביה וסבה גדלה ילדה זו, ושם ספגה חינוך חסידי אמיתי במידה גדושה, ומידות טובות.

סיפור 2 פאריז - הידור מצווה

בשנים שמי אחרי נישואיהם, במקום בו גרו הרבי והרבנית, היה מאד לא קל, להשיג מאכלים בכשרות מהודרת ומדוקדקת.

כדוגמא לכך נספר על "חלב ישראל".

חלב ישראל, פירוש: חלב - שיהודי היה נוכח בשעת החליבה, וראה שאכן החלב מגיע מבהמה טהורה. במשך תקופות מסוימות, הרבנית היתה הולכת ברגל כמעט מדי יום, מהלך של קילומטרים! כדי להיות נוכחת בחליבת החלב. מן החלב הזה, היא היתה מכינה אח"כ בעצמה מוצרים חלביים שונים והם היו מרכיב עיקרי במזונם של הרבי והרבנית.

סיפור 3 ניו יורק - דאגה לזולת

גב' אסתר שטרנברג, הגיעה ממשפחה שהייתה בידידות קרובה עם הרבנית. בתקופה מסוימת אביה היה מאושפז בבית רפואה ואמא שלה והיא, היו נמצאות לידו בתורנות. כמובן שזו היתה תקופה לא קלה. הרבנית ביקשה אז מן הנערה שתתקשר אליה מדי בוקר ותעדכן אותה במצב הבריאותי של האבא. בפעם הראשונה שאסתר צלצלה, הרבנית התעניינה דווקא בה עצמה: "אכלת כבר משהו הבוקר?" הנערה ניסתה לומר שהכול בסדר, אך הרבנית המשיכה ושאלה "אולי לפחות שתית כוס מיץ תפוזים?" הנערה הבטיחה שהיא תנסה לסדר לעצמה משהו.

למחרת בבוקר, בטלפון היומי, אמרה לה הרבנית "ביררתי ומצאתי חנות סמוכה לבית הרפואה ושם יש מיץ תפוזים בהכשר מהודר!".

תרגום המשפטים

רוסית: אי בודיט ז'נשינה פרוודנייה, ז'נשינה בגביזננייה פא נסטייטשמו

"ותהיה אישה כשרה, אישה יראת השם באמת"

צרפתית: אל מרשה א-פיה פרסק טו ל' זור דה קילומטר

"היתה הולכת ברגל כמעט מדי יום, מהלך של קילומטרים!"

אנגלית: דיד יו אולרדי איט סמסינג דיס מורנינג?

"אכלת כבר משהו הבוקר?"

גינגל

כ"ב שבט, עברו 30 שנה,	אצילות, אהבה,	אצילות, אהבה,
הרבנית חיה מושקא בלבי.	והידור מצווה,	והידור מצווה,
כ"ב שבט, ויש לי משימה,	רגישות עמוקה,	הרבנית הצדקנית,
הרבנית, דוגמה היא בשבילי.	נלך בדרכה.	נלך בדרכה.